

HET HAAR TUSSEN L'ORÉAL EN GILLETTE

THE SYSTEM · 11

Haar is een detail waarvan mensen doen alsof ze het begrijpen.

Ze noemen het hygiëne, esthetiek, identiteit, cultuur, ritueel.

In werkelijkheid is het gewoon een grens — tussen wat je laat zien en wat je verbergt.

Sommigen vertrouwen het toe aan de kapper, anderen aan de schoonheidsspecialiste, weer anderen aan moderne apparaten die autonomie en perfectie beloven. Maar het haar blijft er, koppig, een biologische herinnering: je bent een dier voordat je een sociaal wezen bent.

En toch is het geen vijand. Het is een ongemakkelijke vriend, een reisgenoot die je eraan herinnert waar je vandaan komt. Het heeft een bijna haarfijne verspreiding, een kleur die je genetische kaart je toewijst, en een geschiedenis die je niet kunt uitwissen. Zelfs wie aan alopecia lijdt, is het niet kwijt — hij heeft het alleen verloren voor een tijd die niemand kan bepalen.

Maar om haar te begrijpen, moet je terug naar de oorsprong — daar waar je altijd naar terugkeert: de oermens.

Ik stel het me zo voor, in een prehistorische noircène. Twee gestalten praten achter een wand van gras. Er komt een derde bij die niet kan zien wie de man is en wie de vrouw. Het gezicht is niet genoeg. Het gezicht bedriegt.

Dus besluit de vrouw het lot van haar identiteit te veranderen.

Ze gaat naar de rivier, bekijkt zichzelf in het water en ziet een baard.

Die bevalt haar niet. Hij past niet bij haar. Hij onderscheidt haar niet.

Ze vindt een scherpe steen en begint het haar te verwijderen, haar voor haar.

Ze ontdekt dat het langzaam teruggroeit — en dat geeft haar een voordeel: ze hoeft het ritueel niet elke dag te herhalen. En ze ontdekt iets wat nog veel krachtiger is: de man kijkt anders naar haar.

Verschil wordt aantrekking.

Verschil wordt taal.

Daaruit wordt de hele cultuur van het haar geboren: eerst symbolisch, dan sociaal, dan hygiënisch, dan wetenschappelijk, dan ideologisch.

Tot aan de moderne extremismen toe: wie zegt dat haar je beschermt tegen bacteriën en dus moet blijven; wie zegt dat het weg moet om geaccepteerd te worden; wie zegt dat het in vorm moet worden gebracht om begeerd te worden.

De waarheid is eenvoudiger: het haar wordt geboren, groeit, krult... en op het punt waar het krult, sterft het.

Maar de wortel blijft leven, koppig, zoals bepaalde ideeën die je er zelfs met wilskracht niet uit krijgt.

En dan is er de laatste regel, die alleen vertellers kennen:
maak van haar nooit haat.

Het verschil is minimaal — maar één letter.

Maar het verandert alles.

Ferdinando